

Πηγή: ΕΘΝΟΣ Σελ.: 1-5

Ημερομηνία έκδοσης: 04-01-2019

Επιφάνεια: 4005.43 cm² Αρθρογράφος:

Κυκλοφορία: 4750

Θέματα: ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ

ΣΚΑΝΔΑΛΟ NOVARTIS

ΞΑΦΝΙΚΑ ΞΕΧΑΣΕ ΤΙ ΚΑΤΕΘΕΣΕ

ΓΙΑ ΑΔΩΝΙ, ΛΟΒΕΡΔΟ, ΣΑΛΜΑ ΚΑΙ 50ΕΥΡΑ

Ο Νίκος Μανιαδάκης μεταμορφώθηκε από «βαθύ λαρύγγι» σε... αθώα περιστέρα ● Ο Π. Πολάκης «ξέφυγε» και προκάλεσε τη μήνιν των δικαστών ▶2-5

ΕΘΝΟΣ
Γ Ν Ω Μ Η

Φως σε όλες τις πλευρές του σκανδάλου

Οικοσκευές «μαρτύρων» που μπαίνουν σε κοντέινερ με προορισμό κάποια χώρα της Ευρώπης. Εισαγγελικές έρευνες σε οικία που βρίσκουν μόνον «άδειους τοίχους». Δηλώσεις του ίδιου προσώπου που αλλάζουν ανάλογα με τον χρόνο και την ιδιότητα, καθώς, όπως φαίνεται από τα στοιχεία, άλλα θυμάται και κατ' επέκταση άλλα λέει ο «προστατευόμενος μάρτυρας» και άλλα ο κατηγορούμενος.

Είναι πολλά τα στοιχεία του σκανδάλου Novartis που εντυπωσιάζουν προσφέροντας υλικό προς συζήτηση. Αλλά αυτό ενέχει και έναν κίνδυνο που πρέπει εγκαίρως να επισημάνουμε: να περιοριστεί η δημόσια συζήτηση στις εντυπώσεις που συχνά συσκοτίζουν την ουσία και, εν μέσω τηλεοπτικών αντεγκλίσεων και ραδιοφωνικών διαξιφισμών παραγόντων, να μείνουν στο σκοτάδι κρίσιμες πλευρές της υπόθεσης.

Διότι οι πολίτες που έχουν ανηληφθεί πολύ καλά τα τεράστια ποσά που κινήθηκαν όλα αυτά τα χρόνια γύρω από το «φάρμακο» και την Υγεία περιμένουν να αφεθεί η Δικαιοσύνη απερίσπαστη για να διερευνήσει όλες τις πτυχές της υπόθεσης και να φτάσει στον πυρήνα της, καταλογίζοντας ευθύνες όπου δει, σε όλους όσους ενέχονται, είτε είναι καθηγητές, είτε πολιτικοί, είτε επικοινωνιολόγοι πολυεθνικών, είτε κάθε είδους μάντζερ.

Διότι δεν είναι δυνατόν οι απλοί άνθρωποι, που έχουν γονατίσει από τη λιτότητα και την υπερφορολόγηση, να δουν ακόμα μια φορά να μένουν στο απυρόβλητο, από λάθος χειρισμούς, αμέλειες και παραλείψεις, οι ένοχοι της εγκώριας πλευράς ενός πολυεθνικού σκανδάλου. **Ε**

Από «βαθύ

Ούτε καρέκλα δεν βρέθηκε στο σπίτι του Νίκου Μανιαδάκη, που λέει άλλα από αυτά που έλεγε ως «Αναστασίου»

Της **ΣΟΦΙΑΣ ΦΑΣΟΥΛΑΚΗ**
sfasoulaki@ethnos.gr

Στην ανακρίτρια Εγκλημάτων Διαφθοράς, η οποία χειρίζεται την υπόθεση Novartis, βρίσκεται ήδη η οικογραφία, με κεντρικό πρόσωπο τον πρώην προστατευόμενο μάρτυρα και νυν κατηγορούμενο Νίκο Μανιαδάκη.

Οι γρήγοροι ρυθμοί με τους οποίους λειτουργήσει η Δικαιοσύνη οδήγησε τον συνήγορο να σπεύσει στο γραφείο της ανακρίτριας, προκειμένου να δηλώσει τη διάθεση του πρώην μάρτυρα να συνεργαστεί με τη Δικαιοσύνη, υποστηρίζοντας ότι θα βρεθεί ενώπιόν της οποτεδήποτε του ζητηθεί. Την ίδια ώρα, με εντολή των εισαγγελέων Εγκλημάτων Διαφθοράς, έγινε αιφνιδιαστική έρευνα στο σπίτι του κ. Μανιαδάκη, καθώς, έχοντας την ιδιότητα του κατηγορουμένου, οι Αρχές μπορούν να κάνουν και κατ' οίκον έρευνα και να τον ψάξουν πιο εξονυχιστικά. Ωστόσο, σύμφωνα με πληροφορίες, δεν βρήκαν στο σπίτι ούτε... καρέκλα, γεγονός που -σύμφωνα με τις Αρχές- επιβεβαιώνει τις υπόνοιές τους ότι ο κ. Μανιαδάκης ετοιμαζόταν να φύγει με όλη του την οικογένεια στο εξωτερικό. Εάν και ο ίδιος ο πρώην προστατευόμενος μάρτυρας είπε στη συνέντευξή του (σ.σ.: στον ΣΚΑΪ) ότι είχε ενημερώσει τις Αρχές για το επικείμενο ταξίδι του στην Ισπανία, οι Αρχές διαψεύδουν ότι είχε ενημερώσει για μεταγκατάσταση, γεγονός που πληροφορήθηκαν από το σήμα της Αστυνομίας, όταν είδαν τη μεταφορά όλων του της οικοσκευής. Αυτός άλλωστε ήταν ο λό-

Μπορεί ο ίδιος ο μάρτυρας να είχε σε συνέντευξή του ότι είχε ενημερώσει τις Αρχές για το ταξίδι του στην Ισπανία, οι Αρχές ωστόσο διαψεύδουν ότι είχε ενημερώσει για μεταγκατάσταση

σεων που είχε στη φαρμακευτική διαπάνη, και πως ξεκίνησε να συμμετέχει σε αυτήν τη διαδικασία ως «εμπειρογνώμονας». Αντίθετα, εισαγγελικές

Το άδειο σπίτι του κ. Μανιαδάκη επιβεβαιώνει τις υπόνοιες ότι ετοιμαζόταν να φύγει οικογενειακά στο εξωτερικό

πηγές σημειώνουν ότι ο «Γιάννης Αναστασίου» προσήλθε αυτοβούλως στις Αρχές, ζητώντας να δώσει στοιχεία, καταθέτοντας μάλιστα δύο φορές, πέρσι τον Ιανουάριο. Σύμφωνα με τον κατηγορούμενο πλέον, η «Κελέση» και ο «Σαράφης» τον ενοχοποίησαν στις καταθέσεις τους, λέγοντας ότι δωροδοκήθηκε, με την «Κελέση» να παίρνει πίσω την κατάθεσή της όσον αφορά το πρόσωπό του και τον Μάξιμο Σαράφη να «επιμένει».

«Είμαι απόλυτα σύννομος»

Στην τηλεοπτική συνέντευξή του ο κ. Μανιαδάκης υποστήριξε ότι ήταν οι εισαγγελείς εκείνοι που του ζήτησαν να βοηθήσει την έρευνα, λόγω των γνώ-

«λαρύγγι», αθώα περισσότερα

EUROKINISSI/ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΣ

Τι έλεγε για Σαλμά, Λοβέρδο και Αδωνι

Σε μία από τις τηλεοπτικές του εμφανίσεις ο Νίκος Μανιαδάκης υποστήριξε ότι ουδέποτε μίλησε για υπουργούς όταν είχε την ιδιότητα του προστατευόμενου μάρτυρα. Στην κατάθεσή του, ωστόσο, στις 3 Ιανουαρίου ο κ. Αναστασίου «καρφώνει» τον Μάριο Σαλμά, λέγοντας: «οι συναντήσεις του Σαλμά με τους εκπροσώπους των εταιρειών δεν γίνονταν στα γραφεία του υπουργείου Υγείας, αλλά σε ξεχωριστό γραφείο που είχε δημιουργήσει σε κτίριο εκτός του υπουργείου, όπου στεγάζονταν υπηρεσίες του ΕΟΠΠΥ, επί της λεωφόρου Κηφισίας, σε όροφο όπου δεν στεγάζονταν κανείς άλλος. Ήταν διάχυτη η φήμη», προσθέτει ο μάρτυρας, «στον χώρο των φαρμακευτικών εταιρειών, ότι στον συγκεκριμένο χώρο και στα πλαίσια των συναντήσεων αυτών ο Σαλμάς ελάμβανε παράνομως χρήματα, προκειμένου

να εξυπηρετεί τα συμφέροντα των φαρμακευτικών εταιρειών. Συναντούσε πάντα μόνος του τους εκπροσώπους των εταιρειών, χωρίς παρουσία οποιουδήποτε συνεργάτη του. Είχε διαφορετικές γραμματείες απ' ό,τι στο υπουργείο και επιπλέον διατηρούσε τις τιμές των φαρμάκων και τα δελτία τιμών στον προσωπικό του υπολογιστή και είχε απευθείας συνεργασία και πρόσβαση κατά τη διάρκεια της προετοιμασίας των τιμών με τα στελέχη του ΕΟΦ. Μάλιστα κυκλοφορούσε έντονα η φήμη στην αγορά ότι επί υπουργίας του υπήρξαν περιπτώσεις αυξήσεως τιμών, όπως για παράδειγμα του φαρμάκου "...", παρά τις δημόσιες τοποθετήσεις του ότι δεν έχει δοθεί καμία αύξηση τιμής ούτε για τις περιπτώσεις διόρθωσης τιμών σε περίπτωση λάθους». Σε άλλο σημείο της κατάθεσής του προσθέτει για τον Μάριο Σαλμά «...σε μία περίπτωση αμέσως, ύστερα από συνάντηση με εκπροσώπους φαρμακευτικής

επιχείρησης, την οποία δεν μπορώ να προσδιορίσω, είδα ότι στην εσωτερική τσέπη του σακακιού του υπήρχε μεγάλη δεσμίδα χαρτονομισμάτων των 50 ευρώ!»

Οι «γκρίζες ζώνες»

Στη δεύτερη πολυσέλιδη κατάθεσή του ο «Γιάννης Αναστασίου» κάνει μια θεωρητική αναδρομή στη διαπάλη του φαρμάκου στην Ελλάδα από το 2000 μέχρι το 2015, υπολογίζοντας μάλιστα «το προϊόν της διαφθοράς» μόνον από τη Novartis στα 1,8 δισεκατομμύρια ευρώ. Προχωρεί όμως ένα βήμα περισσότερο, με αναφορές στους υπευθύνους της διαμόρφωσης των τιμών στα φάρμακα επί υπουργίας Ανδρέα Λοβέρδου (2011), κάνοντας λόγο για «γκρίζες ζώνες», ενώ μιλώντας για την περίοδο της υπουργίας του Αδώνιδος Γεωργιάδη υποστηρίζει ότι τα άτομα που διαμόρφωναν τις τιμές εξυπηρετούσαν τα συμφέροντα της Novartis.

► ΓΥΡΙΣΤΕ ΣΕΛΙΔΑ

«Απασφάλισε» ο Πολάκης, οργίστηκαν οι δικαστές

Φουρτούνα στο πολιτικό σκηνικό από την υπόθεση Novartis, με βαριές κατηγορίες για θεσμικό εκτροχιασμό

Του **ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ ΛΙΒΙΤΣΑΝΟΥ**
glivitsanos@ethnos.gr

Σε καταλύτη που αναταράσσει τις θεσμικές ισορροπίες, προκαλώντας ταυτόχρονα σφοδρή πολιτική αντιπαράθεση, αναδεικνύονται οι αντιφατικοί ισχυρισμοί του Νίκου Μανιαδάκη, του επιστημονικού συμβούλου που από προστατευόμενος μάρτυρας μεταβλήθηκε σε κατηγορούμενο στην υπόθεση του σκανδάλου της Novartis. Η υπόθεση του Νίκου Μανιαδάκη αποτέλεσε κατ' αρχάς αφορμή για την κορύφωση της... διαχρονικής αντιπαράθεσης του αναπληρωτή υπουργού Υγείας Παύλου Πολάκη με στελέχη της Δικαιοσύνης.

Με αναρτίσεις του στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης ο Π. Πολάκης κατόμασε τέσσερις εισαγγελικούς λειτουργούς. Τους εγκάλωσε για καθυστερήσεις σε κλήσεις μαρτύρων και εξέταση υποθέσεων που αφορούν τη Novartis, το ΚΕΕΛΠΝΟ αλλά και τον διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος, Γιάννη Στουρνάρα, σχετικά με τη μετοχή της Τράπεζας Πειραιώς.

Η κίνηση αυτή είχε ως αποτέλεσμα την έκδοση ανακοίνωσης από την Ένωση Δικαστών και Εισαγγελέων που έκανε λόγο για «θεσμική εκτροπή» και «ολί-

Ο αν. υπουργός κατηγορήσει εισαγγελικούς λειτουργούς για καθυστερήσεις σε σοβαρές υποθέσεις

σθημα» του αναπληρωτή υπουργού. Τονίζουν, μάλιστα, πως οι δικαστικοί λειτουργοί «έχουν μοναδικό τους καθήκον την ολοκλήρωση των ανατεθειμένων σ' αυτούς δικογραφιών, με νηφαλιότητα και ψυχραιμία, τηρώντας όλες τις νόμιμες διαδικασίες, χωρίς να επηρεάζονται από την κλειψύδρα του πολιτικού χρόνου». Παράλληλα κάλε-

σαν τον πρωθυπουργό να αποδοκιμάσει τις δηλώσεις του Παύλου Πολάκη και να μεριμνήσει για την αποφυγή ανάλογων παρεμβάσεων στο μέλλον. Η αντίδραση των δικαστικών λειτουργών, όμως, κάθε άλλο παρά εκτόνωσε την αντιπαράθεση, αφού ο αναπληρωτής υπουργός Υγείας έκανε νέα ανάρτηση, στην οποία επιμένει στον βασικό ισχυρισμό του. Όπως σημειώνει, «πιστεύω πως αναγκαίο θα ήταν η κλειψύδρα του δικαστικού χρόνου να ρυθμιστεί (για τέτοιες υποθέσεις τουλάχιστον) να μετράει σε μήνες και όχι σε δεκαετίες όπως στο παρελθόν (π.χ. Siemens, C4I, κ.λπ.)».

Πόλεμος ανακοινώσεων

Οι πρωτοβουλίες του Παύλου Πολάκη πυροδότησαν αντιπαράθεση μέσω ανακοινώσεων ανάμεσα στον πρωθυπουργό και τον αρχηγό της αξιωματικής αντιπολίτευσης. Ο Κυριάκος Μητσοτάκης έκανε λόγο για υπονόμηση των δημοκρατικών θεσμών και το Γραφείο Τύπου του πρωθυπουργού του καταλόγισε πανικό για την υπόθεση Novartis, μιλώντας όμως για «εμπιστοσύνη στη δικαιοσύνη» και χωρίς αναφορά στα όσα είπε ο αναπληρωτής υπουργός Υγείας.

Χαρακτηριστικά ο Κ. Μητσοτάκης σημείωσε πως «όσα συμβαίνουν τις τελευταίες μέρες συνιστούν πρωτοφανή υπονόμηση των δημοκρατικών μας θεσμών και απειλούν ευθέως τη διάκριση των εξουσιών στη χώρα μας». Υποστήριξε ότι ο Π. Πολάκης «απειλεί ονομαστικά εισαγγελέεις και ανακριτές ότι δεν επιτελούν την αποστολή τους όπως ο ίδιος θα επιθυμούσε, και ο πρωθυπουργός τον καλύπτει». Επίσης αναφερόμενος στον Ν. Μανιαδάκη, σημειώνει πως δεν «μπορεί να γίνει ανεκτό σε ένα κράτος δικαίου να χαρακτηρίζεται από τη Δι-

Η Ένωση Δικαστών και Εισαγγελέων έκανε λόγο για «θεσμική εκτροπή» και «ολίσθημα» του Π. Πολάκη

καιούση προστατευόμενος μάρτυρας πρόσωπο που βαρύνεται με κατηγορίες, ενώ ο νόμος ρητά απαγορεύει». Επίσης κάλεσε τα κόμματα να αντιδράσουν στην «επιχειρούμενη θεσμική εκτροπή».

Να σημειωθεί ότι η Νέα Δημοκρατία έχει επίσης ζητήσει να εξεταστούν οι καταγγελίες του Ν. Μανιαδάκη σχετικά με τις πιέσεις που καταγγέλλει ότι του ασκήθηκαν για να κατονομάσει πολιτικά πρόσωπα. Επίσης για τους ισχυρισμούς του σχετικά με το ότι γνωρίζει τους άλλους προστατευόμενους μάρτυρες στην υπόθεση Novartis, καθώς και την ένταξή του στο καθεστώς προστατευόμενων μαρτύρων. Ανταπαντώντας το Γραφείο Τύπου του πρωθυπουργού επεσήμανε ότι «πολύ άγχος, πολλά νεύρα και πολλή ένταση εμφανίζουν τις τελευταίες ημέρες ο κύριος Μητσοτάκης, όπως και η ΝΔ, σε σχέση με την υπόθεση Novartis. Ισως γιατί η απόδραση από τη χώρα ενός κρίσιμου εμπλεκόμενου στο σκάνδαλο αποφεύχθηκε στο... παρά πέντε και δεν θα έχουμε στην υπόθεση αυτή νέο...

Χριστοφοράκο και πιθανά επανάληψη της ατιμωρησίας, όπως στην υπόθεση Siemens. Ισως πάλι γιατί κάτι γνωρίζει και ανησυχεί».

Προσθέτει, μάλιστα, πως «σε κάθε περίπτωση του συνιστούμε ψυχραιμία και εμπιστοσύνη στη Δικαιοσύνη. Και επειδή του αρέσει για το θέμα αυτό να βγάζει και δηλώσεις στην αγγλική γλώσσα, θα τον παρακαλέσουμε αν μπορεί να μας μεταφράσει τη λαϊκή παροιμία "φρονάζει ο κλέφτης, να φοβηθεί ο νοκοκύρνος". Χρόνια πολλά και καλή χρονιά!».

Αντιδράσεις

Αντιδράσεις όμως καταγράφονται και στα υπόλοιπα κόμματα της αντιπολίτευσης. Από την πλευρά του Κινήματος Αλλαγής ο εκπρόσωπος Τύπου, Παύλος Χρηστίδης, σημειώνει πως «η όλη εικόνα που διαμορφώνεται γύρω από τη δικαστική έρευνα για τη Novartis παραπέμπει σε παρακράτος και όχι σε χώρα που έχει την ασφάλεια του κράτους δικαίου. Ο υπουργός Δικαιοσύνης δεν μπορεί πια να κρύβεται πίσω από

«Ξεσκονίζουν» τις συμβάσεις του Μανιαδάκη με τις φαρμακευτικές

Ο πρώην προστατευόμενος μάρτυρας συνεργαζόταν με πολλές εταιρείες, παρέχοντας είτε ερευνητικό έργο είτε τεχνικές συμβουλές για την πολιτική του φαρμάκου

Της **ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΕΥΘΥΜΙΑΔΟΥ**
defthimiadou@ethnos.gr

Στο μικροσκόπιο των δικαστικών Αρχών αναμένεται να βρεθούν το επόμενο διάστημα όλες οι συμβάσεις που είχε συνάψει ο πρώην προστατευόμενος μάρτυρας στην υπόθεση Novartis, Νίκος Μανιαδάκης, με διάφορες μεγάλες φαρμακευτικές εταιρείες. Οπως αναφέρουν έγκυρες πηγές του «Εθνους», η κυβέρνηση θα επιχειρήσει να αποδείξει το διακείμενό της περί της μεγάλης «διαφθοράς στο φάρμακο», συσχετίζοντας τον Νίκο Μανιαδάκη και με άλλες εταιρείες. Είναι άλλωστε γνωστό ότι ο μέχρι πρότινος αναπληρωτής κοσμήτορας της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Υγείας (ΕΣΔΥ) συνεργαζόταν επισήμως με πολλές φαρμακευτικές εταιρείες, παρέχοντας είτε ερευνητικό έργο είτε τεχνικές συμβουλές για την πολιτική του φαρμάκου. Κάτι που παραδέχτηκε και επισήμως ο ίδιος. Αξιοσημείωτο είναι ότι πολλές μεγάλες φαρμακευτικές εταιρείες συχνά-πυκνά ζητούσαν τις τεχνικές γνώσεις του πρώην αναπληρωτή κοσμήτορα της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Υγείας (ΕΣΔΥ), συνάπτοντας ουσιαστικά συμβόλαια συνεργασίας μαζί του, τα οποία έχουν φορολογηθεί.

Εξάλλου, τα αποτελέσματα των περισσότερων ερευνών που διεξήγαγε για λογαριασμό τους ο Νίκος Μανιαδάκης είτε δημοσιεύονταν στη συνέχεια στον Τύπο είτε ανακοινώνονταν σε συνέδρια και επιστημονικά περιοδικά. Δεν θεωρείται πάντως τυχαίο ότι ο αναπληρωτής υπουργός Υγείας Παύλος Πολάκης συχνά-πυκνά κάνει διάφορες αναρτήσεις στα social media, αφήνοντας αιχμές για τη διαφθορά στον χώρο της Υγείας τα προηγούμενα χρόνια και ιδιαίτερα στον τομέα των φαρμάκων, για τον οποίο τονίζει ότι έχουν χαθεί δισεκατομμύρια ευρώ. Στο πλαίσιο αυτό ο Παύλος Πολάκης δεν παρέλειψε να αναφερθεί και στο σπίτι του Νίκου Μανιαδάκη στον Διόνυσο, αφήνοντας αιχμές για πολυτελή κατοικία αλλά και για τα ακριβά αυτοκίνητα του πρώην προστατευόμενου μάρτυρα, τα οποία υπαινιχθηκε ότι εξασφάλισε μέσω της εμπλοκής του με τον τομέα του φαρμάκου.

Τι λέει η ΕΣΔΥ
Ο Νίκος Μανιαδάκης, πάντως, το τελευταίο διάστημα συνέχιζε κανονικά να διδάσκει στην Εθνική Σχολή Δημόσιας Υγείας (ΕΣΔΥ), όπου είναι τα τελευταία χρόνια καθηγητής. Σύμφωνα με πληροφορίες του «Εθνους», έχει

ζητήσει και έχει εγκριθεί μια άδεια άνευ αποδοχών προκειμένου να μπορεί να εργάζεται στο εξωτερικό χωρίς να χρειάζεται να έρχεται στην Ελλάδα για τα μαθήματα. Κάτι που άλλωστε έκανε τους τελευταίους μήνες, δεδομένου ότι απουσίαζε με άδεια συχνότερα από την ΕΣΔΥ σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια, όπως περιγράφουν πηγές στο «Εθνος». Στο μεταξύ, όμως, ο επικεφαλής της ΕΣΔΥ, κοσμήτορας Αλκιβιάδης Βατόπουλος, σε δηλώσεις του στο «Εθνος» σημειώνει πως μέχρι στιγμής «εμείς δεν έχουμε καμία επίσημη ενημέρωση για το θέμα, ούτε επίσημη γνώση. Η Σχολή δεν εμπλέκεται καθόλου στην υπόθεση».

Μεγάλες φαρμακευτικές Ζητούσαν συχνά τις τεχνικές γνώσεις του, συνάπτοντας συμβόλαια συνεργασίας μαζί του

Ο κ. Βατόπουλος εξήγησε ότι ο Νίκος Μανιαδάκης έπαψε εδώ και περίπου δύο μήνες να είναι αναπληρωτής κοσμήτορας της ΕΣΔΥ, καθώς μετά την αναβάθμιση της Σχολής έγιναν εκ νέου εκλογές, στις οποίες δεν επιθυμούσε να συμμετάσχει ο Νίκος Μανιαδάκης. Ετσι εξελέγη η Ελπίδα Παβή, ο διορισμός της οποίας αναμένεται να εγκριθεί άμεσα από το υπουργείο Υγείας ●

άλλα πρόσωπα». «Σοκαριστικές» χαρακτηρίζει τις καταγγελίες του Ν. Μανιαδάκη το Ποτάμι τονίζοντας πως «παράπεμπουν στις χειρότερες πρακτικές ολοκληρωτικών καθεστώτων. Οι δικαστικές Αρχές οφείλουν να ερευνηθούν και να απαντήσουν. Εάν οι καταγγελίες αληθεύουν, τίθεται ευθέως ζήτημα λειτουργίας της Δημοκρατίας στη χώρα». Για «τραγέλαφο» κάνει λόγο το ΚΚΕ σημειώνοντας αναφορικά με τους προστατευόμενους μάρτυρες ότι «όσοι τους χαρακτήριζαν "ήρωες" (βλέπε ΣΥΡΙΖΑ), τώρα τους αποδοκιμάζουν, και εκείνοι που τους αφορίζαν (βλέπε ΝΔ), τώρα τους υιοθετούν». Μάλιστα, προσθέτει ότι οι εξελίξεις αποτελούν «ακόμη μία απόδειξη της σήψης ενός συστήματος, στο πλαίσιο του οποίου η Υγεία και το Φάρμακο είναι πανάκριβο εμπόρευμα για τον λαό, ενώ την ίδια στιγμή διάφοροι κρατικοί παράγοντες προσφέρουν τις υπηρεσίες τους σε κυβερνήσεις και εταιρείες, μειώνοντας τις κοινωνικές δημόσιες παροχές Υγείας και διασφαλίζοντας τα κέρδη των επιχειρηματικών ομίλων» ●

Ο Νίκος Μανιαδάκης έπαψε εδώ και περίπου δύο μήνες να είναι αναπληρωτής κοσμήτορας της ΕΣΔΥ

Πηγή:	ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ	Σελ.:	1,3-4	Ημερομηνία έκδοσης:	04-01-2019
Επιφάνεια:	2248.47 cm ²	Αρθρογράφος:		Κυκλοφορία:	14860
Θέματα:	ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ				

Πολιτική θύελλα για Novartis

Δίκαστές κατά Πολάκη

Σοβαρά ερωτήματα για τους χειρισμούς που επελέγησαν στην έρευνα για την υπόθεση Novartis γεννούν οι εξελίξεις με επίκεντρο τον πρώην προστατευόμενο μάρτυρα Νίκο Μανιαδάκη. Ατέλειες, παραλείψεις και διεργασίες που προκαλούν επικρίσεις έρχονται στο φως και το θέμα εξελίσσεται σε πεδίο σφοδρής πολιτικής σύγκρουσης, με την κυβέρνηση να δέχεται επικρίσεις για εξωθεσμικές παρεμβάσεις. Να αποδοκιμάσει τον Π. Πολάκη κάλεσε τον πρωθυπουργό η Ένωση Δικαστών και Εισαγγελέων. **Σελ. 3, 4**

Ερωτήματα και σκιές στην έρευνα της Novartis

Οι τελευταίες εξελίξεις με επίκεντρο τον Ν. Μανιαδάκη αναδεικνύουν ατέλειες, παραλείψεις και πρόχειρους χειρισμούς

Της **ΙΩΑΝΝΑΣ ΜΑΝΑΡΟΥ**

Χειρισμός διυλιανόλογα πρόχειρος εν σχέση με τη βαρύτητα μιας υπόθεσης με ερευνημένους δέκα πολιτικούς μεταξύ των οποίων και πρώην πρωθυπουργοί, ατέλειες, παραλείψεις και διεργασίες που προκαλούν επικρίσεις φέρνει στο φως η δημόσια τοποθέτηση ενός πρώην προστατευόμενου μάρτυρα στην υπόθεση Novartis, ο οποίος πλέον είναι κατηγορούμενος και καταγγέλλει στην τοποθέτησή του αυτή εκβιασμούς.

Η περιήγηση του Νίκου Μανιαδάκη, καθηγητή σε θέματα Δημόσιας Υγείας, που υπήρξε ένας από τους τρεις προστατευόμενους μάρτυρες πάνω στις μαρτυρίες των οποίων στηρίχθηκε το οικοδόμημα των ερευνών για τα πολιτικά πρόσωπα στην υπόθεση του φαρμακευτικού κολοσσού, δεν έχει προηγουμένως στα δικαστικά μας χρονικά.

Ο ίδιος, που διακείται πλέον από

την παραμονή της Πρωτοκοινιάς για παθιακή δωροδοκία με βάση τον νόμο περί καταχρατών του Δημοσίου, κατηγορεί δημόσια μέσα από το κεντρικό δελτίο του τηλεοπτικού σταθμού ΣΚΑΪ, αλλά και από άλλα μέσα ενημέρωσης, ότι δέχθηκε έντονες πιέσεις να κατονομάσει, ως χρηματοδότης, πολιτικούς όπως ο πρώην πρωθυπουργός Αντώνης Σαμαράς, ο κεντρικός τραπέζης Γιάννης Στουρνάρας και ο άδωνας Γεωργιάδης!

Η άρνησή του να καταθέσει κατά πολιτικούς –κατά τον ίδιο– τον οδηγεί αφηρηδιστικά στη θέση του κατηγορουμένου για δωροδοκία και, σύμφωνα με πληροφορίες, η κατηγορία εις βάρος του στριγγίζεται, προς το παρόν, μόνον σε όσα καταθέτει γι' αυτόν άλλος εκ των προστατευόμενων μαρτύρων, ο οποίος και φέρει την καθολική ονομασία «Μάρτυρας Σαράφης».

Ο εν λόγω μάρτυρας αναφέρει ότι ο Μανιαδάκης πήρε από τη Νο-

vartis περί τις 120 χιλιάδες ευρώ, ενώ η σχετική δικογραφία έχει πλέον διαβιβαστεί στην ειδική ανακριτρία διαβροφάρας και αναμένεται εντός των επομένων ημερών να υπάρξουν εξελίξεις επί του θέματος.

Αλλωστε, ήδη χθες ερευνήθηκε εκ νέου το σπίτι του Μανιαδάκη (είχε ερευνηθεί και στο παρελθόν) και, σύμφωνα με πληροφορίες, από την έρευνα επιβεβαιώθηκε ότι ήταν άδειο, υπό την έννοια ότι είχε πακεταρεί τα πράγματά του για να φύγει στο εξωτερικό. Σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», κατά τις έρευνες που έγιναν στο σπίτι από τις αρχές ασφαλείας, εντοπίστηκε και κατασχέθηκε το βρετανικό διαβατήριο του κ. Μανιαδάκη –είναι και Βρετανός υπήκοος– μαζί με έναν υπολογιστή και διάφορα έγγραφα.

Η εξέλιξη αυτή –η έρευνα στην οικία– οδήγησε πολλούς στην εκτίμηση ότι οι ανακριτικές αρχές, με την επιβεβαίωση του άδειου σπιτιού, ενδέχεται να οδηγηθούν σε έκδοση εντάλματος σύλληψης του Μανιαδάκη και δεν θα προχωρήσουν σε κλιτευση του για απολογία.

Πάντως, ενώ ο τώος προστατευόμενος μάρτυρας επιμένει ότι δεν έχει εμπλοκή στην υπόθεση της Novartis, εντούτοις, πέραν της κατάθεσής για τις 120 χιλιάδες ευρώ, που ενεργοποίησε –γνωστό για ποιο λόγο τώρα– δίωξη εις βάρος του, ανάλογα είχε καταθέσει εις βάρος του και ο επίσης προστατευόμενος μάρτυρας με τον καθικό

«Ακατερίνη Κελέση». Μάλιστα, η κατάθεσή της, που άφηνε υπαινιγμούς και υποψίες ότι δεν είναι καθαρός ο Μανιαδάκης, έχει δοθεί πριν εκείνος τεθεί σε καθεστώς προστασίας μαρτύρων, γεγονός που προκαλεί εύλογα ερωτήματα.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η εν λόγω μάρτυρας, ενώ κατέθεσε ότι ο Μανιαδάκης έχει πάρει λεφτά από τη Novartis (κατάθεση τον Νοέμβριο του 2017), τον Ιανουάριο του 2018, μετά την υπαγωγή του σε καθεστώς προστασίας, ανακαλεί και διορθώνει. Περιέργα πράγματα.

Πάντως, έως αργά χθες, από τις δικαστικές αρχές που χειρίζονται την υπόθεση του φαρμακευτικού κολοσσού, πληροφορίες ανέφεραν ότι όσα ο Μανιαδάκης λέει περί εκβιασμών για να εννοκοπήσει πολιτικά πρόσωπα δεν ισχύουν, χωρίς ωστόσο να υπάρχει κάποιο επίσημο διάψευση από την Εισαγγελία Διαβροφάρας ή από την Εισαγγελία του Αρείου Πάγου.

Σε κάθε περίπτωση έρχονται στο φως άγνωστες και κυρίως σκοτεινές πτυχές μιας υπόθεσης που ξεκίνησε από την αρχή στραβά, καθώς οι καταθέσεις των προστατευόμενων μαρτύρων, που αποτέλεσαν και τους πυλώνες της κατηγορίας κατά πολιτικών, επικρίθηκαν έντονα ως αόριστες και δεν μπόρεσαν να σταθούν και να αιτιολογήσουν ούτε στον κοινοβουλευτικό έλεγχο, οδηγώντας την κυβερνητική πλειοψηφία να αποφασίσει την επιστροφή της δικογραφίας στη Δικαιοσύνη.

Δικαστικές πηγές δήλωναν και χθες σε όλοους τους τόπους πως διώξεις κατά πολιτικών δεν μπορούν, όπως και κατά κάθε πολίτη, να ασκηθούν παρά μόνον με στοιχεία και σοβαρές ενδείξεις εννοχίας, προκειμένου να αποφευχθούν περιπτώσεις του παρελθόντος που έχουν καταγραφεί στις σκοτεινές σελίδες της πολιτικής μας ιστορίας.

• Άλλο ρεπορτάζ σελ. 4

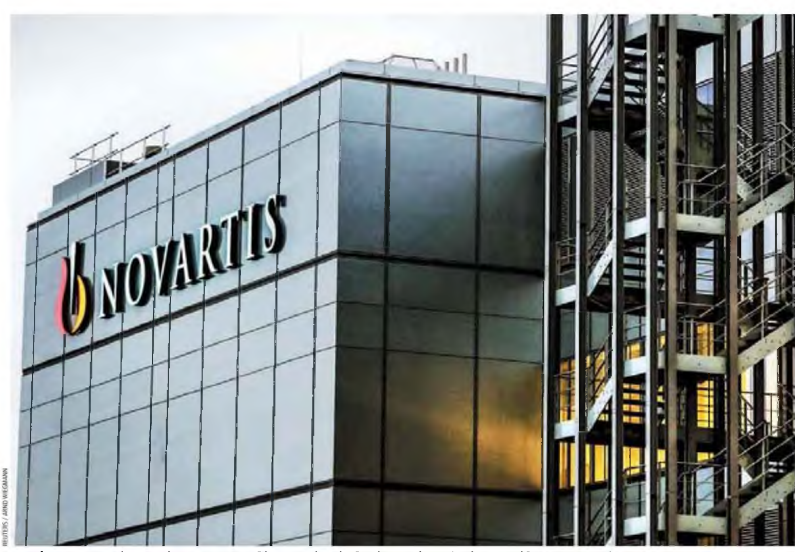
Το Μαξίμου καλύπτει τον Πολάκη και επιτίθεται στη Ν.Δ.

Του **ΣΤΑΥΡΟΥ Γ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ**

Στην αντεπίθεση επιχειρεί να περάσει το Μέγαρο Μαξίμου, μετά τις τελευταίες εξελίξεις στην υπόθεση Novartis, το κουβάρι της οποίας άρχισε και πάλι να ξετυλίγεται μετά την απαγόρευση εξέδου από τη χώρα του προστατευόμενου μάρτυρα Νίκου Μανιαδάκη. Η Πρόεδρος Αττικού αρχικά δεν πήρε θέση και τα φώτα έπεσαν πάνω στη διπλή επίθεση Πολάκη σε δικαστές και εισαγγελλείς, που συγκέντρωσε τα πυρά της αντιπολίτευσης, αλλά και της Ένωσης Εισαγγελέων Ελλάδος, καθώς κρίθηκε ως ευθεία

σημο εμπλοκόμηση στο σκάνδαλο αποφεύχθηκε στο παρά πέντε και δεν θα έχουμε στην υπόθεση αυτή νέο Χριστοφοράκο και πιθανά επανάληψη της ατιμωρησίας, όπως στην υπόθεση Siemens –σημειώνει αρχικά η ανακοίνωση, συνεχίζοντας με υπονοούμενα: «Ισως πάλι, γιατί κάτι γνωρίζει και αντιστοιχ. Σε κάθε περίπτωση του συνιστούμε ψυχραιμία και εμπιστοσύνη στη Δικαιοσύνη».

Η ανακοίνωση κατέληξε χρησιμοποιώντας την παροιμία πως «φωτάνει ο κλέφτης, να φοβηθεί ο νοικοκύρης». Είναι δεδομένο πως στο Μαξίμου ποστάρουν πολλά στις υποθέσεις σαν αυτή της Novartis και το αμέσως επόμενο διάστημα θα επενδύσουν πολιτικά αλλά και επικοινωνιακά στην αξιοποίηση τους, που θεωρείται πως μπορεί να αποτελέσει βασικό μοχλό δημοσκοπικής ανάκαμψης. Δεν είναι τυχαίο ότι μετά την αντίδραση του Μαξίμου ακολούθησε άτυπη ανακοίνωση της Κομμουνόδου με την οποία επέκρινε τη Ν.Δ. για κάλυψη του μέχρι πρότινος προστατευόμενου μάρτυρα.

Ο πρώην προστατευόμενος μάρτυρας Ν. Μανιαδάκης επιμένει ότι δεν έχει καμία εμπλοκή στην υπόθεση της Novartis.

Μήνυμα προς Καμμένο

Την ίδια ώρα, το βλέμμα του Μαξίμου είναι στραμμένο στη συμφωνία των Πρεσβών και τα όσα αναμένονται βλάν συντάξεις διαδραματίζονται στο εγκώριο πολιτικό σκηνικό. Η συγκυβέρνηση με τους ΑΝΕΛ τελειώνει και το μείζον για την κυβέρνηση είναι να γίνει με βελούδινο τρόπο και να μην προκληθούν προβλήματα από την «αποκόλληση» έπειτα από σχεδόν τέσσερα χρόνια.

Προς αυτήν την κατεύθυνση σαφέστατα ήταν τα όσα είπε πρόσφατα –στο Κόκκινο– ο γραμματέας του ΣΥΡΙΖΑ Πάνος Σκουρλέτης. «Πρέπει να δοίμε πώς εννοεί τελικά ο χώρος των ΑΝΕΛ, ποια στάση θα επιλέξει με βάση τη διαφώτιση ως προς τη συμφωνία των Πρεσβών. Οχι μόνο για τη μη ψήφισή, αλλά την επιδίωξη της διαφώτισης στη στάση των ΑΝΕΛ απέναντι στην κυβέρνηση συνολικότερα» ήταν η οράση, προσθέτοντας πως «θεωρώ πως –αντιλαμβάνομαι τον μεγάλο διαφωτισμό που έχουν στο συγκεκριμένο ζήτημα– δεν πρέπει τελικά να υποβληθεί μια στάση τέτοια που να ακούρομαι αυτή την πορεία της κυβέρνησης, που ξεκίνησε από κοινού το 2015 και έφερε συγκεκριμένα αποτελέσματα. Δεν αξίζει αυτό ούτε στους ΑΝΕΛ ούτε στην κυβέρνηση συνολικότερα».

Ουσιαστικά ο Πάνος Σκουρλέτης έστειλε μήνυμα στον Πάνο Καμμένο πως ο διαζύγιος είναι αποδεκτό, όχι όμως και η ακρόαση της κυβέρνησης στην προσπάθεια πολιτικής επιβίωσης.

«Πολύ άγχος, πολλά νεύρα και πολλή ένταση εμφανίζει τις τελευταίες ημέρες ο κ. Μητσοτάκης. Ίσως γιατί κάτι γνωρίζει και αντιστοιχ.»

παρέμβαση στην Δικαιοσύνη. Με το πέρασ οχένος ενός 24ώρου και αφού είχε προκληθεί σάλας από τις παρεμβάσεις Πολάκη, πήρε η πρώτη αντίδραση από την κυβέρνηση. Χωρίς να κάνει κάποια αναφορά, είτε θετική είτε αρνητική, στο λέγμενα του υπουργού, κάτι που μεταφράζεται ουσιαστικά ως κάλυψή του, η κυβέρνηση επέθεσε με σφοδρότητα στη Ν.Δ. και προσωπικά στον Κυριάκο Μητσοτάκη, συγκρίνοντας μάλιστα την υπόθεση Novartis με εκείνη της Siemens. «Πολύ άγχος, πολλά νεύρα και πολλή ένταση εμφανίζει τις τελευταίες ημέρες ο κ. Μητσοτάκης, όπως και η Ν.Δ., σε σχέση με την υπόθεση Novartis. Ίσως γιατί η απόδραση από τη χώρα ενός κρι-

«Υπονόμηση των δημοκρατικών μας θεσμών»

Της **ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΑΣ ΠΕΛΛΩΝ**

Ηκρή παρέμβαση για τις πρωτοφανείς δηλώσεις Πολάκη και όσα διαμείβονται γύρω από την υπόθεση Novartis έκανε ο Κυριάκος Μητσοτάκης, υποθετώντας επί της ουσίας την προειδοποίηση της Ένωσης Δικαστών και Εισαγγελέων περί θεσμικής εκτροπής και καλότητας τόσο τους λειτουργούς της Δικαιοσύνης, όσο και τις δημοκρατικές δυνάμεις της χώρας για την απερέψουν και να «υψώσουν αντιστοιχία».

Ο κ. Μητσοτάκης έκανε λόγο για «πρωτοφανή υπονόμηση των δημοκρατικών μας θεσμών» και ευθεία απηλ στη διάκριση των εξουσιών στη χώρα. Αναφερόμενος στις επιμαχες αναρτήσεις Πολάκη –για τις οποίες σημειώνεται ότι η κυβέρνηση ουδέποτε έλαβε επίσημο θέση– υπογράμμισε: «Δεν μπορεί να γίνεται ανεκτό σε ένα κράτος δικαίου εν ενεργεία υπονόμηση να απειλεί ονομαστικά εισαγγελλείς και ανακριτές ότι δεν επιτελούν την αποστολή τους, όπως ο ίδιος θα επιθυμούσε, και ο πρωθυπουργός να τον καλύπτει. Ούτε μπορεί να γίνει ανεκτό σε ένα κράτος δικαίου να χαρακτηρίζεται από τη Δικαιοσύνη προστατευόμενος μάρτυρας πρόσωπο που βαρύνεται με κατηγορίες, ενώ ο νόμος ρητώς το απαγορεύει», τόνισε ο κ. Μητσοτάκης.

«Δεν μπορεί να γίνει ανεκτό σε ένα κράτος δικαίου να χαρακτηρίζεται από τη Δικαιοσύνη προστατευόμενος μάρτυρας πρόσωπο που βαρύνεται με κατηγορίες, ενώ ο νόμος ρητώς το απαγορεύει», τόνισε ο κ. Μητσοτάκης.

Ο Κυρ. Μητσοτάκης έκανε λόγο για ευθεία απηλ στη διάκριση των εξουσιών και κάλεσε τις δημοκρατικές δυνάμεις της χώρας να «υψώσουν αντιστοιχία».

Ο πρόεδρος της Ν.Δ. συνδέθηκε τη δήλωσή του και με μια ανάρτηση στον λογαριασμό του στο Twitter στα αγγλικά, υπογραμμίζοντας ότι το διακυβερνητικό έργο των επομένων εκλογών στην Ελλάδα είναι και η δημοκρατία. «Το κράτος δικαίου στην Ελλάδα βρίσκεται υπό πραγματική

απειλή. Οι εισαγγελλείς που έχουν αναλάβει την υπόθεση Novartis κατανοώντας τη δημοκρατία και απαλλοτριώνοντάς την από κομματικό υπομύρο της κυβέρνησης Τσίπρα. Ο καταδικασμένος τρομοκράτης Κορινθίος, στην έκτα άδεια του από τη φυλακή, περιφέρεται στο κέντρο της Αθήνας. Οι εποήμες εκλογές δεν θα αφορούν μόνο την οικονομία, αλλά και την ίδια τη δημοκρατία και την ποιότητά της», σημειώνει. Η ανάρτηση είναι ενδεικτική των προθέσεων του κ. Μητσοτάκη να αναδείξει τις παρεμβάσεις στο κράτος δικαίου και με άλλες κινήσεις, εξενθλώντας όλα τα μέσα –κοινοβουλευτικά και όχι μόνο– που έχει στη διάθεσή του. Η Πειραιώς κάλεσε χθες τον πρωθυπουργό να τοποθετηθεί για όσα καταγγέλλει η Ένωση Δικαστών και Εισαγγελέων, την οποία, όπως σημειώσε, «δεν ελέγχει το παραδικαστικό κύκλωμα του Μαξίμου», η αν ο κ. Τσίπρας έχει αναλάβει τη διακυβέρνηση στον Παύλο Πολάκη. Ερωτήματα για το αν πρόκειται για «μια εννοκοπημένη υπόθεση» παρακαλούσε διακρινόμενος η εκπρόσωπος της Ν.Δ. Μαρία Σπυριδάκη, αφήνοντας αχρηστές τις ομιλίες «αντανακλά απειθείας στο Μαξίμου (Open TV), αλλά και για σύστημα «σκευωρίας». «Ο άνθρωπος που μπήκαν να στοχαστούν, έχουν κάθε λόγο να ανασταχτούν, έχουν υποψίες, σκεπτεθεί τον εαυτό τους, στη θέση τους. Και μάλιστα μέσα στην ευρύτερη ατμόσφαιρα, η οποία δημοσιογραφείται στην πολιτική ζωή της χώρας», σημειώσε.

«Θεσμική εκτροπή» Πολάκη

Η Ένωση Δικαστών και Εισαγγελέων καλεί τον πρωθυπουργό να παρέμβει

Θεσμικές διαστάσεις και μάλιστα με χαρακτηριστικά «θεσμικής εκτροπής» προσέδωσαν οι δικαστές και οι εισαγγελείς στις πρωτοφανείς αναρτήσεις του αναπληρωτή **υπουργού Υγείας** Παύλου Πολάκη, ο οποίος έφθασε στο σημείο να κατονομάσει προσωπικά και δημόσια δικαστές και εισαγγελείς που χειρίζονται πολιτικού ενδιαφέροντος υποθέσεις, κατηγορώντας τους ευθέως για αδράνεια και υποδεικνύοντάς τους σε ορισμένες περιπτώσεις ενέργειες, ακόμα και προσωρινές κρατήσεις.

Η Ένωση Δικαστών και Εισαγγελέων έκανε λόγο στην ανακοίνωσή της για «θεσμική εκτροπή» σχετικά με τα λεχθέντα από τον Παύλο Πολάκη, καλώντας ευθέως τον πρωθυπουργό να αποδοκιμάσει τον υπουργό του και να παρέμβει, προκειμένου, όπως αναφέρεται, να μη συμβούν στο μέλλον παρόμοια περιστατικά, για τα οποία ευθέως τίθεται θέμα παραβίασης «της δικαστικής ανεξαρτησίας και του κράτους δικαίου».

Στο ίδιο μήκος κύματος κινήθηκε και η Ένωση Εισαγγελέων, που απάντησε με σκληρές διατυπώσεις στον Παύλο Πολάκη, εκφράζοντας την ευχή οι θέσεις του «να απηχούν προσωπικές του απόψεις και όχι της κυβέρνησης στην οποία μετέχει».

Ο υπουργός Δικαιοσύνης Μιχάλης Καλογήρου, ο οποίος διακρίνεται για θεσμικό λόγο σε ό,τι αφορά την τοποθέτησή του σε θέματα δικαιοσύνης, επιχειρήσει από την πλευρά του να αμβλύνει τις αρνητικές εντυπώσεις που έχουν προκληθεί από τις αναρτήσεις Πολάκη και να υπερασπιστεί ως επίσημη θέση της κυβέρνη-

ΑΠ. ΜΠΕ / ΑΓΕΝΩΣΤΟ ΒΛΑΝΣ

Παρά την «πυροσβεστική» παρέμβαση Καλογήρου, ο Π. Πολάκης έδωσε χθες συνέχεια στην αντιπαράθεση με τους δικαστικούς λειτουργούς.

Για «απόλυτο σεβασμό» στη Δικαιοσύνη κάνει λόγο ο υπουργός Δικαιοσύνης Μιχ. Καλογήρου.

«τον απόλυτο σεβασμό της στην ελληνική Δικαιοσύνη».

Ο κ. Καλογήρου στην ανακοίνωσή του κάνει λόγο για «απόλυτο σεβασμό» στη Δικαιοσύνη, η οποία είναι η μόνη, όπως αναφέ-

ρει, «υπεύθυνη για την έναρξη, την κίνηση και τη διεκπεραίωση κάθε δικαστικής υπόθεσης και για την απόδοση των σχετικών ποινικών ευθυνών».

Επικρίσεις

Ωστόσο, ο υπουργός επικρίνει τη σκληρή ανακοίνωση της Ενώσεως Δικαστών και Εισαγγελέων περί «θεσμικής εκτροπής» σχετικά με τις τοποθετήσεις Πολάκη, τον οποίο κάλεσαν τον πρωθυπουργό ευθέως να αποδοκιμάσει.

Πάντως, και παρά την ήπιω-

τόνων παρέμβαση του αρμοδίου υπουργού, κ. Καλογήρου, ο οποίος σαφώς και επιχειρήσει να εκτονώσει την ένταση που έχει δημιουργηθεί από τις δημόσιες παρεμβάσεις του κ. Πολάκη, ο αναπληρωτής **υπουργός Υγείας** δεν δείχνει να διακατέχεται από ανάλογες διαθέσεις.

Ετσι, επέλεξε χθες να δώσει συνέχεια στην αντιπαράθεση που έχει ανοίξει με τους δικαστικούς λειτουργούς, συνεχίζοντας την εις βάρος τους επίθεση και μάλιστα σε υψηλούς τόνους.

Μάλιστα, η κίνησή του να δώσει συνέχεια στην αντιπαράθεση, η οποία εξ αρχής προκάλεσε αλγινή εντύπωση εξαιτίας της ορολογίας και των χαρακτηρισμών που ο κ. Πολάκης υιοθέτησε, προκαλεί ερωτήματα για το εάν κινείται ανεξέλεγκτα ή απλώς αξιοποιεί την πχηρή απουσία αποδοκιμασίας των παρεμβάσεών του από την πλευρά της κυβερνητικής ηγεσίας.

Απαντώντας, λοιπόν, χθες στην ανακοίνωση της Ένωσης Δικαστών και Εισαγγελέων, ο αναπληρωτής **υπουργός Υγείας**, απευθυνόμενος στους δικαστικούς λειτουργούς αναφέρει, μεταξύ άλλων, ότι «καθίστασθε πλέον προβλέψιμοι καθώς κάθε φορά που κάποιος θίγει κάτι στη λειτουργία της Δικαιοσύνης μιλάτε για «θεσμική εκτροπή»», ενώ εκ νέου παρεμβαίνει στον τρόπο με τον οποίο η Δικαιοσύνη κινείται, αναφέροντας ότι «πιστεύω πως αναγκάιο θα ήταν η «κλεψιδρα του δικαστικού χρόνου» να ρυθμιστεί (για τέτοιες υποθέσεις τουλάχιστον) να μετράει σε μήνες και όχι σε δεκαετίες όπως το παρελθόν (π.χ. Siemens - C41, κ.λπ.)».

ΙΩΑΝΝΑ ΜΑΝΔΡΟΥ

ΚΙΝΑΛ: Υπάρχει πρόβλημα δημοκρατίας

Με τα μέλη του προεδρείου της Ενωσης Δικαστών και Εισαγγελέων θα συναντηθεί σήμερα η πρόεδρος του Κινήματος Αλλαγής (ΚΙΝΑΛ) Φώφη Γεννηματά, προκειμένου να συζητήσει την τρέχουσα κατάσταση που έχει διαμορφωθεί μετά τις εξελίξεις στην υπόθεση Novartis. Το ΚΙΝΑΛ έχει λάβει εξ αρχής σαφείς αποστάσεις τόσο από την κυβέρνηση όσο και από την αξιωματική αντιπολίτευση. «Η πρόεδρος του Κινήματος Αλλαγής Φώφη Γεννηματά έχει τονίσει επανειλημμένα ότι υπάρχει πρόβλημα δημοκρατίας στον τόπο», δήλωσε χθες ο εκπρόσωπος Τύπου του ΚΙΝΑΛ Παύλος Χρηστίδης. «Ο κ. Τσίπρας και η κυβέρνηση του ταυτίζονται με διαρκείς μεθοδεύσεις θεσμικής εκτροπής, με παρακταμένες λειτουργίες των κάθε είδους Ραπούτιν», είπε ο κ. Χρηστίδης και πρό-

Η κ. Γεννηματά θα συζητήσει με το προεδρείο της Ενωσης Δικαστών την κατάσταση που έχει διαμορφωθεί, μετά τις εξελίξεις στην υπόθεση Novartis.

«Οι καταγγελίες Μανιαδάκη είναι σοκαριστικές και παραπέμπουν στις χειρότερες πρακτικές ολοκληρωτικών καθεστώτων», σχολίασε το Ποτάμι.

σθεσε ότι το ΚΙΝΑΛ «έχει διαχρονικά σταθερό και διαρκές μέτωπο με τα φαινόμενα αυτά. Είναι αυτονόητο, όμως, ότι η αντιμετώπισή τους δεν γίνεται a la carte. Χρειάζεται ανοικτή σύγκρουση με τους εκφραστές τους. Χωρίς εκπτώσεις, υπεκφυγές, με ονόματα και διευθύνσεις που περιλαμβάνουν και τους παλιούς και τους νέους εργοδότες τους». Επιπλέον, ο κ. Χρη-

στίδης άφησε αιχμές και για τη στάση της αξιωματικής αντιπολίτευσης λέγοντας ότι «σε αυτό το μέτωπο έχουμε καλέσει επανειλημμένα τη Ν.Δ. να πράξει τα δέοντα στα του οίκου της». Ως σοκαριστικές περιγράφει τις καταγγελίες του Νίκου Μανιαδάκη η Σεβαστοπούλεως. Σε ανακοίνωση που εξέδωσε το Ποτάμι τονίζεται ότι «οι καταγγελίες του προστατευόμενου μάρτυρα στην υπόθεση Novartis περί εκβιασμού του, προκειμένου να καταθέσει εναντίον συγκεκριμένων πολιτικών προσώπων, είναι σοκαριστικές. Παραπέμπουν στις χειρότερες πρακτικές ολοκληρωτικών καθεστώτων. Οι δικαστικές αρχές οφείλουν να ερευνήσουν και να απαντήσουν. Εάν οι καταγγελίες αληθεύουν, τίθεται ευθέως ζήτημα λειτουργίας της δημοκρατίας στη χώρα».

Β.Ν.

ΓΡΑΦΕΙ Ο ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΔΕΛΗΠΕΤΡΟΣ
vdelipetros@ethnos.gr

Το... πάρτι στα φάρμακα και το «ναι» στο δημοψήφισμα

ΛΙΓΟ ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΟ ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑ του Ιουλίου του 2015, με τη σκιά των θεσμών βαριά πάνω από τη χώρα, λυτοί και δεμένοι είχαν... ανιδιωτέως ξαμοληθεί να πείσουν το πόπολο να ψηφίσει «ναι». Μεταξύ αυτών που φαντασιώνονταν ότι ανήκουν στους... εκλεκτούς, ότι είναι μέλη της εγχώριας... ελίτ που βλέπει πάντοτε το «σωστό», αντίθετα από τους απλούς πολίτες που είναι επιρρεπείς στα «λάθη», ήταν και δέκα καθηγητές «Οικονομικών Υγείας», που ζητούσαν να υπάρξει άμεσα συμφωνία με τους δανειστές, διότι «εάν δεν αποκατασταθεί η χρηματοδότηση της ελληνικής οικονομίας, οι επιπτώσεις στην υγεία του ελληνικού πληθυσμού θα είναι δραματικές».

Ως ειδικοί οι καθηγητές είχαν πολλά να πουν για όλο το φάσμα των προβλημάτων που θα επέρχονταν στην Υγεία. Και για τα **δημόσια νοσοκομεία** που θα έκλειναν, και για

Αυτός ο καθηγητής, λοιπόν, που είχε συνάψει συμβάσεις με διάφορες φαρμακευτικές εταιρείες, τα τι και τα πώς των οποίων βρίσκονται πλέον στο μικροσκόπιο της εισαγγελικής έρευνας, τότε μας «συμβούλευε» τι να ψηφίσουμε.

τα αναλώσιμα που δεν θα υπήρχαν, και για τα εξειδικευμένα υλικά που θα εξαφανίζονταν. Για τα φάρμακα, μάλιστα, οι λέξεις περισσεύαν. Όπως υπογράμιζαν οι καθηγητές, «οι εταιρείες δεν θα τα προμηθεύουν χωρίς να πληρώνονται. Επιπλέον, δεν θα μπορούν να εκτελούνται οι τρίμηνες συνταγές για τους χρόνιους ασθενείς, ενώ σημαντικά και πολύ αποτελεσματικά φάρμακα που κυκλοφορούν διεθνώς δεν θα εισάγονται στην Ελλάδα».

Το ότι η πλειοψηφία των πολιτών δεν τους άκουσε, αλλά τελικά αυτό που ήθελαν το κατάφεραν, είναι γνωστό και πλέον αντικείμενο ιστορικής έρευνας και πολιτικής κριτικής. Αυτό που δεν είναι ευρύτερα γνωστό, αλλά έχει μεγάλη πολιτική και κοινωνική σημασία, είναι ότι τελευταίος, αλλά όχι έσχατος όπως αποδεικνύεται, είχε υπογράψει ο καθηγητής Ν. Μανιαδάκης, ο τέως... προστατευόμενος μάρτυρας και νυν κατηγορούμενος του πολιτικοοικονομικού σκανδάλου Novartis.

Αυτός ο καθηγητής, λοιπόν, που είχε συνάψει συμβάσεις με διάφορες φαρμακευτικές εταιρείες, τα τι και τα πώς των οποίων βρίσκονται πλέον στο μικροσκόπιο της εισαγγελικής έρευνας, αυτός ο καθηγητής που «συμβούλευε» φαρμακευτικές εταιρείες και ταυτοχρόνως... **υπουργούς Υγείας**, αυτός τότε μας «συμβούλευε» τι να ψηφίσουμε. Ή, όπως ενημέρωνε μαζί με τους συναδέλφους του και όλους τους άλλους συστημικούς παράγοντες, «την Κυριακή δεν ψηφίζουμε “ναι” μόνο για την παραμονή μας στην Ευρώπη. Ψηφίζουμε “ναι” και για την υγεία μας και κυρίως για την υγεία των παιδιών μας».

Αυτό που δεν μας είπε, αλλά το αντιλαμβανόμαστε τώρα όλοι, σε όλες του τις διαστάσεις, είναι ότι περισσότερο από την... υγεία μας ανησυχούσε για την «υγεία» των φαρμακευτικών εταιρειών με τις οποίες συνεργαζόταν, την «υγεία» των υπουργών που συμβούλευε, είτε τυπικά είτε άτυπα, και τελικά την υγεία τη δική του και της τσέπης του. ●

ΓΝΩΜΗ
ΤΗΣ ΜΑΤΙΝΑΣ
ΠΑΓΩΝΗ

Πότε θα αισθάνεται ο ασθενής ασφαλής

Το 2019 έφτασε. Η κατάσταση στα **νοσοκομεία** παραμένει η ίδια. Το προσωπικό έχει ξεπεράσει τα όρια του λόγω μεγάλων **ελλείψεων νοσηλευτικού και ιατρικού προσωπικού**. Τέλος Δεκεμβρίου απολύθηκαν 495 επικουρικοί γιατροί και συνταξιοδοτήθηκαν 348.

Κενές παραμένουν 6.000 θέσεις **ιατρικού προσωπικού**. Ο αριθμός που αφορά τα κενά σε νοσηλευτικό προσωπικό είναι δυσθεώρητος, αγγίζοντας τις 25.000. Με το καινούργιο σύστημα προσλήψεων **ιατρικού προσωπικού** υπάρχει μεγάλη καθυστέρηση, κάτι που παραδέχθηκε και ο υπουργός στη συνάντησή που είχαμε πριν από 20 ημέρες.

Τα κρεβάτια των **Μονάδων Εντατικής Θεραπείας (ΜΕΘ)** παραμένουν τα ίδια και οι αναμονές αυξάνονται! Οι κοινοί θάλαμοι φιλοξενούν διασωληνωμένους ασθενείς.

Ο τεχνικός εξοπλισμός – μαγνητικοί και αξονικοί τομογράφοι – έχει ξεπεράσει τη 15ετία και όλοι περιμένουμε δωρεές (Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος, ΕΣΠΑ) για την ανανέωση των μηχανημάτων. **Ελπίζουμε!**

Οι νέοι γιατροί απογοητευμένοι φεύγουν για το εξωτερικό. Αραγε, πότε θα αρχίσουμε να προβληματιζόμαστε για την κατάσταση αυτή; Σε μία πενταετία στις περισσότερες κλινικές δεν θα υπάρχουν ειδικευμένοι. Πώς θα λειτουργήσουν τα τμήματα αυτά;

Οι γενικές **εφημερίες των νοσοκομείων** κορμού συνεχίζουν την τραγική κατάσταση της αναμονής των έξι με οκτώ ωρών. Εκνευρισμός, διαπληκτισμοί, ράντζα. Αυτή είναι η τραγική εικόνα μιας γενικής εφημερίας. Πόσο μπορούν να αντέξουν όλοι (ασθενείς, νοσηλευτές, γιατροί);

Οσον αφορά το θέμα της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας (ΠΦΥ) δεν πρόκειται να λυθεί. Οσες φορές και να προκηρυχθούν αυτές οι θέσεις, οι γιατροί θα αρνούνται να σπρίξουν το εγχείρημα αυτό και με το δίκιο τους. Λίγα χρήματα, πολλοί ασθενείς. Ο ρόλος του οικογενειακού γιατρού ακόμη δεν έχει γίνει αντιληπτός. Όλοι διερωτώνται γιατί δεν πηγαίνουν οι γιατροί; Αλίθεια, πώς να πάνε με τέτοιες συνθήκες;

Πότε επιτέλους η χώρα μας θα έχει ένα σοβαρό και αξιοπρεπές σύστημα Υγείας που θα αισθάνεται ο ασθενής ασφαλής; Αυτά για να γίνουν χρειάζονται γενναίες κυβερνητικές αποφάσεις για τον τομέα της Υγείας με ανάλογες χρηματοδοτήσεις και προσλήψεις μόνιμου προσωπικού. Αραγε, να ελπίζουμε ακόμη στην Ελλάδα;

Η Ματίνα Παγώνη είναι πρόεδρος της Ένωσης Ιατρών **Νοσοκομείων** Αθήνας και Πειραιά (ΕΙΝΑΠ) και συντονίστρια διευθύντρια της Γ' Παθολογικής Κλινικής του Γ. Γεννηματάς